

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2019 om ændring af Inatsisartutlov om førtidspension

(Udveksling af oplysninger mellem grønlandske, danske og færøske kommuner, opretholdelse af førtidspension i 12 måneder ved flytning, automatisk tilkendelse af højeste førtidspension) (Naalakkersuisoq for Sundhed, Sociale Anliggender og Justitsområdet)

Forelæggelsesnotat

(Naalakkersuisoq for Sundhed, Sociale Anliggender og Justitsområdet)

1. behandling

Formålet med dette forslag er at nedbryde interne grænsehindringer i rigsfællesskabet for flyttende førtidspensionister og forbedre deres retsstilling. Med forslaget bliver grønlandske førtidspensionister sikret et forsørgelsesgrundlag ved flytning til en kommune i Danmark eller på Færøerne.

Grønland, Danmark og Færøerne har hver sin lovgivning om førtidspension. En tilkendt førtidspension kan som udgangspunkt ikke opretholdes ved flytning til en anden rigsdel. Derfor skal førtidspensionister, der flytter mellem rigsdelen, indgive en ny ansøgning om førtidspension i tilflytningsrigsdelen. Ofte kan sagsbehandlingstiden være lang i den tilflyttede rigsdel, og det er ingen sikkerhed for, at førtidspensionister får tilkendt førtidspension i den rigsdel, de er flyttet til.

Blandt andet på baggrund af disse problemstillinger blev der i december 2018 afholdt et møde med den danske beskæftigelsesminister og det færøske landsstyremedlem for sociale anliggender. På mødet var der enighed om, at der skal arbejdes for at nedbryde grænsehindringer for førtidspensionister. Det udmøntede sig i en aftale om 3 initiativer, der skal implementeres i hvert lands lovgivning om førtidspension, og som skal træde i kraft samtidigt.

Disse initiativer er;

1. Udveksling af oplysninger mellem kommunerne i rigsfællesskabet.
2. En overgangsordning, hvor en førtidspensionist ved flytning til en anden rigsdel kan tage sin førtidspension med, indtil der er opnået et andet forsørgelsesgrundlag – dog maksimalt i 12 måneder.
3. At førtidspensionister med ingen eller meget lille arbejdsevne, som er tilkendt førtidspension i Danmark eller højeste førtidspension på Færøerne eller i Grønland, automatisk tilkendes førtidspension i den rigsdel, de flytter til.

På baggrund af de 3 initiativer indeholder forslaget bestemmelser, der forbedrer grønlandske førtidspensionisters retsstilling, når de flytter til hhv. Danmark og Færøerne.

Hensigten med forslaget er at gøre sagsbehandlingen hurtigere ved at udveksle oplysninger mellem den grønlandske fraflytningskommune og tilflytningskommune i hhv. Danmark og på Færøerne. Derudover skal forslaget give en bedre økonomisk sikkerhed for flyttende grønlandske førtidspensionister, idet den laveste og mellemste førtidspension fra Grønland kan opretholdes i op til 12 måneder i hhv. Danmark og på Færøerne.

Førtidspensionister fra Danmark og Færøerne, med ingen eller næsten ingen arbejdsevne, tilkendes automatisk højeste førtidspension uden forudgående arbejdsvurdering i Grønland. På

samme måde vil grønlandske førtidspensionister tilkendt højeste førtidspension i Grønland automatisk overgå til dansk eller færøsk førtidspension, hvis de flytter til Danmark eller Færøerne.

Danmark og Færøerne implementerer lignende bestemmelser i deres lovgivning om førtidspension, således at førtidspensionister, der flytter internt i rigsfællesskabet, bliver ligestillet. Der nedbrydes derfor med dette forslag interne grænsehindringer og førtidspensionisters retsstilling i rigsfællesskabet forbedres.

Med disse bemærkninger vil Naalakkersuisut overlade punktet til Inatsisartuts velvillige behandling.